

sandycis saturatæ, nec securi terenti facile cedens, & æquabili vsquequaque concremento, insuperque musci aut fuci marini odorē referens, & quam ramosissimum, forma fruticis, cinnamomi æmulum. Quod autem in lapidis duritiam coit, scabrosum, fistulosum seu concavum, præterea & inane seu spōgiōsum, vitiosum existimatur. Astringit & refrigerat mediocriter, excrescentia eoercet, oculorum cicatrices abstergit, vlcera eorundem caua explet, ac cicatrices extenuat. Cōtra sanguinis refectiones excretionēsve efficax est, & vrinę difficultate laborantib⁹ auxiliatur. Quin & potū ex aqua, liene absumit.

De Antipathe. CAP. cxl.

Quod Antipathes vocatur, corallium quoque esse censendum est, sed specie tantummodo distans. Est autem colore nigro, arboris & ipsum figura, at magis ramosum. Vires supradieti habet.

De Phrygio lapide. CAP. cxli.

PHRYGIVS lapis, quo infectores in Phrygia vtuntur, à qua etiam nomen accipit, nascitur in Cappadocia. Optimus habetur pallidus, modicè ponderosus, corporis compage minime solida, & candidis intercurrentibus lineis, vt in cadmia. Vritur autem in hunc modum: Vino optimo perfusum, viuisque carbonibus obrutum follibus

Qq. ij.

assiduè sufflato: ac vbi colore mutato magis
fuluus euaserit, extractum eodem vno re-
stinguito. Eadem iterum prunis imponens
facito: sed & tertio ipsum vrto: attamen at-
tende ne coiminuatur, & in fuliginem eu-
nescat. Vim habet crudus vstisque efficaciter
astringendi, insupérq; expurgandi, & crūstas
quadantenus obducendi. Ambustis cum cera-
to medetur. Cæterū lauatur, vt cadmia.

De Asio lapide. CAP. XLII.

ASIVS lapis assumi debet pumicis colo-
re, fungosus & leuis, insupérque friabi-
lis, quíque fissilibus venis luteis ad imum vſ-
que scindatur. Eius verò flos falsugo est sub-
flava, summo lapidi insidens: tenui quidem
compage, attamen colore partim candido,
partim pumici simili, ad luteum vergente.
Admotus linguz aliquantum mordet. Vim
habent tum lapis, tū & ipse flos astrictoriam
& leuiter exedentem, ita tamen vt ne erodat.
Excepti resina terebinthina aut liquida pice,
tubercula discutiunt: sed præstantior effica-
ciorve flos existimatur. Ex abūnstanti verò
siccatus flos, vetera & cicatricirepugnantia
vlera sanat: carnis excrecentias cohiber,
fungis similia ac terra ferinave vlera cum
melle repurgat: vlerum causa explēt & ex-
purgat, cum melle: depaientiaque cum ce-
rato silit. Fit ex eo cataplasma podagri-

cis,

tis, mixto fabæ lomento: & lienosis, ex aceto
& viua calce. Prodest itidem flos ex melle
phthisicis linctu. Iuuantur etiam podagrarii,
pedibus in solio ex eo lapide cauato indi-
tis. Fiunt & loculi, qui defunctorum carnes
exedunt. Extenuantur quoque valde car-
nosa & obesa corpora, si eiusmodi flore in
balneo nitri vice inspergantur. Quod si seu
lapidem, seu florem ipsum lauare libet, cad-
mia modo lauato.

De Pyrite lapide. CAP. CXLI.

PYRITE S lapidis genus est, ex quo æs
conflatitur. Eligere debet æris similitudi-
ne, quique facile scintillas edat. Virtus au-
tem in hunc modum: Irrigatus melle carboni-
bus lentiſ inditur, & assidue sufflatur follis
bus, donec rufescat. Alij lapidem copioso
melle perfusum in multos carbones igni cā-
dentes deinitiunt: ac ubi ad fuluum colorem
vergere coepit, ab igne amouent, difflatōq;
cinere denū perfusum cremant, donec æ-
qualiter assiccatus friabilior reddatur: siqui-
dem sapenumero facies summa solū am-
buritur. Ita porrò crematum siccatumque re-
condunt. Si eloto opus sit, lauari debet uti
cadmia. Tam vsti quam crudi vis est excalfac-
cere, abstergere, offusam oculis caliginem
expurgare, duritas & discutere & maturaere.
Idem resina exceptus, excrescentia in carne

Q. q. iii.

cohabet cum aliquantula caliditate & astrictione. Neque vero desunt, qui ita vestum di-

phryges appellant.

De Hæmatite lapide.

CAP. CXLI.

HÆMATITES optimus habetur friabilis & saturato sanguinis colore, seu niger, suapte natura durus & aquabilis, nulla forde admista, nulloque zonarū discursu. Vix habet astrictoriam, aliquantum excalfacientem & extenuantem. Oculorum cicatrices & scabritias cum melle exterit. Cum lacte vero muliebri, lippitudini & disruptis atque cruxre suffusis oculis conuenit. Bibitur autem contra difficultatem vrinæ & fluores muliebres in vino: & contra sanguinis excreções, cum Punici mali succo. Fiunt & ex eo collyria, itemque cotticulae, quæ aduersus oculorum affectus accommodantur. Vritur ut Phrygius lapis, dempto saltē vino. Modus vestitionis est, ut modicē leuis fiat, & bullis quibusdam intuinescat. Sunt porrō qui hæmatiten ita adulterant. Glebam schisti lapidis densam rotundamque, cuiusmodi sunt quæ eius radices vocantur, in vrcum figlini operis, qui feruentem cinerem contineat, condūt: deindeque breui interposita mora eximunt, atque explorant num ad cotem trita hæmatitæ colorem reddat. Quod si ita res haber, reponunt:

reponunt: sin minùs, iterum nouo cinere
obruunt, & subinde conspicentes pericu-
lum faciunt: quoniam diutiùs in cinere di-
missa colore in mutat, móxque diffunditur.
Discernitur autem adulteratus, primùm scis-
silibus venis: quippe per venarum ductus in
rectum diffingitur, at hæmatites, non item,
Deinde etiam colore: nanque hic floridum
redit, hæmatites verò saturatiorem atque
cinnabarin imitantem. Innenitur & hæma-
ties in rubrica Sinopica, & è magnete lapi-
de vehementer vsto paratur: ac natius qui-
dem, in Ægypto effoditur.

De Schisto, seu Scissili Lapide.

CAP. CXLV.

SCISSILIS lapis in Occidentali Iberia
nascitur. Probatur maximè qui croci
colorē emulatur, friabilis ac suapte naturā
fissilis, tum conciemento, tum etiam mutua
venarum cohærentia sali Ammoniaco simi-
lis. Vim exhibet hæmatitæ, sed ad omnia in-
firmiorem. Quin & caua oculorum ulcera
explet muliebri lacte dilutus, itēmque ad
diruptos & procidentes oculos, insupérque
crassitiem genarum & staphyloinata, ma-
gnoperè efficax est.

De Gagate Lapide. CAP. CXLVI.

PRAEFERENDVS Gagates qui celeri-
ter acceditur, & odorē bituminis reddit.

Q. q. iiiij.

Est autem niger plerunque & squallidus, prætereaque crustosus & perquam leuis. Vis ei molliendi & discutiendi. Sufficiunt morbum fonticum deprehendit, recreatque vulvae strangulationes: fugat & serpentes nidore. Podagricis medicaminibus & acopis additur. In Lycia porrò nascitur, quæ influens amnis in mare effunditur, proximè oppidum quod Plagiopolis dicitur. Vocatur autem Gagas & locus, & amnis ad cuius ostium id genus lapidum inuenitur.

De lapide Thracio. CAP. CXLVII.

LAPIS Thracius dictus gignitur in flumine quodam Scythiae, cui Ponto nomè est. Vis eadem, quæ Gagare. Traditur autem accendi aqua, oleo vero restinguiri: id quod etiam bitumini accedit.

De Magnete. CAP. CXLVIII.

LAPIS Magnes optimus est, qui ferrum facilè attrahit, & colore vegit ad cæruleum, densus, nec admodum grauis. Vim habet crassos humores educandi, si ex aqua multa detur trium obolorum pondere. Sunt verò qui crematū hunc pro hæmatite vendant.

De Arabico lapide. CAP. CXLIX.

ARABVS lapis ebori minimè maculoso similis est. Is tritus, illitu hæmorrhoidas exiccat. Crématus autem, dentificiis accommodatur.

De

De Galactite lapide. CAP. CL.

GALACTITES nomen inde traxit, quod lacteum succum remittat: alioqui tamē cinerei est coloris, & gustu dulcis. Ad oculorū fluxiones & vlcera conuenienter inungitur. Oportet autem in aqua tritū pyxide plūbea recondere, propter lentorem qui illi obhæret.

De Melitite lapide. CAP. CLI.

MELITITES omānino Galactitae similis: hoc tantum interest, quod dulciorē succum resudat. Eiusdem ut galactites effectus.

De Morochtho lapide.

CAP. CLII.

MOROCHTHVS lapis, quem aliqui galliam aut leucographida vocauerūt, in Ægypto nascitur: ac eo quidē, quippe cū mollis sit facilēque diluatur, linteones dealbandis linteis vrūtur. Creditur spiracula corporis obducere, conuenitq; sanguinem excreantibus, cœliacis & vesicæ dolore vexatis, cum aqua potus: itēmque fœminis fluxione vulvæ laborantibus, & similiter potus & in pessō appositus. Mollibus etiam oculorū medicamentis miscetur: caua enim eorum vlcera explet, fluxionēsque sūtit. Idem cerato exceptus, quæ fiunt in teneris corporis partibus vlcera ad cicatricem perducit.